

høie Forsamling. — Maaskee maa jeg her endnu med Hensyn til det foran Berørte om Kirkeforsatningsfagets Henlæggelse i Forbigaaende bemærke, at Forslaget om en Kirkeforsatning forøvrigt ikke synes at have været saa ganske ubetinget fremmed for den høie Forsamling og navnlig for den meget ærede Taler, at Kirkecommissionens Uenighed desangaaende ikke skulde have havt sin Betydning ogsaa her. Thi et Forslag, væsentligen dog om en Kirkeforsatning, eller i alt Fald i den Retning, er, saavidt jeg veed, engang senere fremkommet fra 12 betydelige Mænd, og blandt dem fra den meget ærede Taler. Og jeg erindrer saaledes — jeg tør vel nok nævne det hædrede Navn, idetmindste vil jeg ikke omskrive det — at Professor Clausen, som var en af disse, og som var meget misfornøjet med Resultatet i saa Henseende, gjorde opmærksom paa, at Landemoderne fordærvede Sagen ved deres utidige og umodne Erklæringer derimod, maaskee ogsaa det Landemøde, jeg havde den Ære at være i, og det Ord, jeg der brugte, at „den, som troer, haster ikke“. Men Landemoderne vare dog vel ganske vist paavirkede af Kirkecommissionens Ytringer, altsaa af den Different, som var i den, og som forraadte, at der ikke paa nogen helbig Maade kunde ventes tilveiebragt en Kirkeforsatning enten efter Fleertallets eller Mindretallets Forslag i en saadan Skikkelse, at man turde haabe, at den vilde tilfredsstille det danske Folk. Der er saa blevet berørt af det ærede Medlem, at Afskilligt af, hvad Commissionen foreslog, ikke kom til noget Resultat efter Forslaget. Ja, ganske vist, og det er netop Svaret for mig paa, hvad han før bemærkede om, at man ligesom var fangen ved at antage en Kirkecommission. Thi hvorledes skulde man være fangen derved, naar det viser sig, at Halvdelen af, hvad en tidligere Commission vedtog og anbefalede, ikke førte til det foreslaaede Resultat. Man var altsaa intet mindre end bunden ved, at man havde givet 5,000 Rd. til en saadan Commission, og man holdt sig ingeniunde bunden ved, hvad den besluttede. Men ellers vil jeg dog bemærke, at f. Ex. Behandlingen i Commissionen af Disciplinairsagen, som det ærede Medlem fremhævede, uden Tvivl har havt en meget betydelig Ind-

flydelse paa vore kirkelige Tilstande lige fra den Tid af. Der er et Circulaire, der udkom den 9de September 1856, og som søgte, da man ikke meente at kunne tilveiebringe disse Disciplinairretter eller idetmindste ikke fandt Forsøget tilraadeligt for Dieblittet, paa anden Maade at afhjælpe den Trang, der var til at skaffe tilside en Deel af de Geistlige i Landet, som ikke kunde eller ikke vilde tilfredsstille de Krav, som Menighederne billigere kunde gjøre til dem. Og dette Circulaire har havt en overmaade betydelig Indflydelse, saaledes at et æret Medlem, som pleier, troer jeg, at være Ordfører for Finantsudvalget i den høie Forsamling, har gjort opmærksom paa, hvor betydelig i den senere Aarvække Tilvæksten er bleven af de Præster, der blive entledigede i Sammenligning med tidligere, og jeg har tilfældigviis her en Fortegnelse, hvoraf man ligeledes kan see, at fra 1857 af har Entledigelsen af Præster, der sad i store Embeder, og, — jeg maa maaskee berøre i Forbigaaende, — tillige Kirkebestyrelsens Bestræbelser for at fordoble Embederne og skaffe Menighederne mere geistlig Hjælp, mere fleersidig geistlig Betjening, mere Afgang til at faae Præster i enhver Retning udbredt sig i en meget betydelig Grad. Det blev, synes mig, tyttret af det samme ærede Medlem, at Commissionens Sammensætning, halvt af Geistlige, halvt af Verdslige, skulde være uprotestantisk. Det tør jeg ikke disputere om; jeg er ikke af Profession lærer og mindst i Kirkeret. Men jeg skal med Hensyn til det Forslag, jeg har stillet for Danmarks Rigsdag, tilslade mig at bemærke, at der ikke staaer Noget om, at den Commission skal bestaae halvt af Geistlige og halvt af Verdslige; der staaer blot, at den skal bestaae af geistlige og verdslige Medlemmer. Der staaer altsaa aldeles Intet, som forpligter mig til at foreslaae en saadan Sammensætning, som den, det meget ærede Medlem omtalte, og det er heller ingeniunde saaledes meent, at jeg skulde være betænkt paa at tilveiebringe, hvad jeg vilde ansee som en sluttet Majoritet for Geistligheden; thi det er temmelig let at indsee, at lige mod lige ville snarere de, som hørte til samme Ridsstilling, blive enige, end det samme Antal, der staaer ligeoverfor dem. Det maa jeg altsaa